

זכות היועצות בעורך דין פלילי

משרדנו מתמחה במתן ייעוץ משפטי מיידי לנחקרים אשר זומנו לחקירת משטרה ובהכנתם לחקירה הפלילית, אשר עשויות להיות לה השלכות מרחיקות לכת על המשך ניהול ההליך הפלילי כנגדם ועל קבילות הראיות שנאספו בתיק.

זכות היועצות בסניגור מוכרת בישראל כזכות חוקתית הקשורה בטבורה לזכויות המהותיות של חשודים וכביטוי מובהק של הזכות החוקתית להליך הוגן. מהוראות החוק והפסיקה עולה, כי אין מחלוקת שזכות זו קמה החל משלב המעצר וכי הפרשנות המרחיבה של שלב המעצר, כוללת כל מצב בו אדם חשוד בביצוע עבירה וחירותו הוגבלה, זאת אף אם טרם התקבלה החלטה של הקצין הממונה על המשך המעצר.

הוראת סעיף 34(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1966 מורה כי: "ביקש עצור להיפגש עם עורך דין... יאפשר זאת האחראי על החקירה, ללא דיחוי". ניתן לראות כי המחוקק עמד על החשיבות שבחר להעניק לא רק לזכות היועצות עצמה, אלא גם לעיתוי שבו נמסרת לחשוד הודעה על הזכות, ולעיתוי שבו הוא זכאי לעשות בה שימוש, ללא דיחוי, במיידיות, ואם אין אילוצים שבדין - טרם חקירתו [לעניין זה ראה החלטתו של בית המשפט לאחרונה בת"פ (ת"א) 28411-01/12 מדינת ישראל נ' שירונג סוואן].

לאור כך, כאשר חשוד (אף אם אינו בסטאטוס של עצור) מודיע כי הוא מעוניין להיוועץ בסניגור, על המשטרה ליצור קשר עם הסניגור באופן מיידי ככל הניתן (בהנחה שלא מתקיים סייג המאפשר את דחיית המפגש ביניהם על פי התנאים הקבועים בחוק) ולהפסיק את החקירה ולהמתין לבואו של הסניגור באם זה הודיע על הגעתו תוך פרק זמן סביר.

במקרים מסוימים ניתן לפסול ראיות אשר הושגו שלא כדין, לרבות ראיות שהושגו תוך פגיעה בזכות של חשוד להיוועצות בסניגור, או בהודעה על זכות זו (ראו ע"פ 5121/98 טוראי רפאל יששכרוב נ' מדינת ישראל, להלן - **הלכת יששכרוב**). כלומר, הפרת חובתה של המשטרה להודיע לחשוד על זכות היועצות, עשויה להוביל לפסילת הודעת הנאשם (או ההודאה) או ראיות אחרות הנובעות ממנה. ויודגש, למרות שדין ההודאה יוכרע במסגרת התיק העיקרי הרי שגם בשלב הדיון במעצר יכול בית המשפט לקבוע כי חל כרסום ממשי בראיות התביעה ו/או להתחשב בעצם הפגיעה בזכות כנתון המצדיק, כשלעצמו או ביחד עם שאר השיקולים, שחרור ממעצר. כמו כן להליך הארכת המעצר יכולה להיות חשיבות לביסוס הטענות שייטענו בתיק העיקרי.

נוכח חשיבותה הרבה של הזכות להיוועצות ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לפגיעה בזכות זו על המשך ניהול ההליך הפלילי כנגד העצור ועל קבילות הראיות שנאספו, חשוב להיוועץ עם עו"ד פלילי מומחה טרם החקירה. במידה והסתבכתם בביצוע מעשה העשוי לגבש עבירה פלילית - צרו עימנו קשר בהקדם.